

23 Sekretess

23.1 Allmänt

Bestämmelser om utlämnande av allmän handling finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen (1949:105). Bestämmelser om sekretess (förbud att lämna ut allmän handling och tystnadsplikt) finns i sekretesslagen (1980:100), SekrL, sekretessförordningen (1980:657) och i lag om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet (2001:181), SdbL. Dessa lagar innehåller även bestämmelser om undantag från sekretess. Bestämmelser om undantag från sekretess kan finnas även i andra författningar.

Sekretessbestämmelserna behandlas utförligt i RSV:s publikation Offentligt eller hemligt (RSV 148) och i Sekretesslathund RSV 205.

I bilaga 8 lämnas vissa exempel på tillämpningen av de sekretessregler som gäller för momsområdet.

23.2 Sekretessbelagda uppgifter

På momsområdet gäller s.k. absolut sekretess för uppgifter i verksamhet som omfattas av 9 kap. 1–2 §§ SekrL. Någon prövning av huruvida ett utlämnande är förenat med skada eller men ska därför inte göras. Beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs är offentliga. (jfr 9 kap. 1 § 3 st. SekrL).

För beslut som avser annat än skatt, t.ex. redovisningsskyldighet, redovisningsperiod och redovisningsmetod, särskilda skäl (uppbyggnadsskede), godkännande av ombud för utländsk företagare, gruppövudman för mervärdesskattegrupp samt frivillig skattskyldighet för uthyrning av verksamhetslokal gäller sekretess. Beslut om skatterevision samt om betalningssäkring och åtgärd enligt den s.k. tvångsåtgärdslagen, lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet, omfattas också av sekretess. Sekretessen kan här också gälla mot den granskade till skydd för SKM (jfr 4 kap. 2 § SekrL).

Uppgifterna på raderna 11–26 samt 30–37 i skattedeklarationen (se bilaga 8) är sekretessbelagda enligt 9 kap. 1 § SekrL och kan således inte lämnas ut till tredje man. För rad 39 i deklarationen

gäller följande. Enligt 11 kap. 16 § SBL anses beskattningsbeslut ha fattats i enlighet med deklARATIONEN om denna har lämnats i rätt tid. Kommer deklARATIONEN in för sent ska beslut anses ha fattats i enlighet med deklARATIONEN om inte ett omprövningsbeslut dessförinnan har fattats enligt 11 kap. 18 § SBL. Om beslut har fattats i enlighet med deklARATIONEN är uppgiften på rad 39 offentlig.

23.3 Offentliga uppgifter

Huvudregeln är att sekretess inte gäller till skydd för den enskilde själv eller mot part i ärende (14 kap. 4 och 5 §§ SekrL) och att sekretessen kan efterges. I vissa fall gäller dock sekretess till skydd för SKM, t.ex. om uppgiften hänför sig till en pågående granskning eller förundersökning (4 kap. 2 § jämförd med 14 kap. 5 § 1 st. andra meningen och 5 kap. 1 § SekrL).

För uppgifter i skattedatabasen som förs med stöd av lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet (2001:181), SdbL, råder med undantag för uppgifter som avses i 2 kap. 5 § SdbL absolut sekretess. 2 kap. 5 § SdbL har följande lydelse:

Uppgifter som får lämnas ut

Från databasen får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn, firma och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 2 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483),
3. registrering enligt skattebetalningslagen samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer,
4. på vilket sätt den preliminära skatten skall betalas för en fysisk person,
5. registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter,
6. slag av näringsverksamhet och
7. beslut om likvidation eller konkurs.

Som framgår av bilaga 8 omfattas SKM:s beslut i ärenden om skatt och betalning av skatt inte av sekretess (9 kap. 1 § 3 st.

SekrL). Beslutade belopp om skatt att betala eller återfå i en deklARATION omfattas inte av sekretess, men andra uppgifter i en deklARATION, som belopp om ingående och utgående moms och omsättningsbelopp, är hemliga.

VAT-nummer

För uppgifter om redovisningsnummer avseende moms i annat EG-land (VAT-nummer) gäller enligt 2 kap. 1 § SekrL utlandssekretess liksom vid handräckningsärenden. SKM kan därför endast lämna ut uppgifter om huruvida den efterfrågade personen vid den aktuella tidpunkten har ett giltigt VAT-nummer samt om angivna namn och adressuppgifter stämmer eller inte. Följande uppgifter kan lämnas ut

- efterfrågat VAT-nummer finns inte registrerat,
- efterfrågat VAT-nummer finns registrerat,
- efterfrågat VAT-nummer finns registrerat, men namn- eller adressuppgift avviker från vad som uppgivits.

23.4 Sekretessbrytande regler

Sekretessbelagda uppgifter kan i vissa fall lämnas ut till andra myndigheter, t.ex. om sådan uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning (14 kap. 1 § SekrL) eller om det är fråga om misstanke om vissa brott m.m. (14 kap. 2 § SekrL). Enligt den s.k. generalklausulen (14 kap. 3 § SekrL) gäller dessutom att en sekretessbelagd uppgift får lämnas till annan myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Sekretessbelagda uppgifter kan med stöd av 1 kap. 5 § SekrL lämnas till andra myndigheter och enskilda om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet.

Information mellan olika SKM

Av 14 kap. 8 § SBL som hänvisar till 3 kap. 16 och 17 §§ TL framgår att information kan lämnas mellan olika SKM och att SKM har rätt att hos andra myndigheter begära in uppgifter som behövs för SKM:s verksamhet. Utlämnandet sker då med stöd av den sekretessbrytande regeln i 14 kap. 1 § SekrL.

Information hos Tullverket

De handlingar som en skattskyldig lämnar till Tullverket vid export kan exempelvis användas vid momskontroll av redovisad exportomsättning i en skattedeklARATION.

23.5 Övrigt

Från 2003-03-01

Av 9 kap. 1 § 4 st. och 9 kap. 2 § 4 st. SekrL framgår att uppgifter i ärende om revision får lämnas till en förvaltare i den reviderades konkurs utan hinder av sekretessen. Detta är en utvidgande lagändring som trätt i kraft den 1 mars 2003. Enligt de

tidigare bestämmelserna som gällde fr.o.m. den 1 juli 1994 fick uppgifter i en revisionspromemoria lämnas till förvaltare i den reviderades konkurs. Utlämnande av uppgifter kan göras med förbehåll (14 kap. 9 § SekrL) att utlämnade uppgifter bara får användas i enlighet med förbehållet. En förutsättning för detta är att myndigheten fattar särskilt beslut avseende förbehållet.

Likvidator

Enligt 13 kap. 7 § ABL träder av tingsrätten förordnad likvidator i styrelsens och verkställande direktörens ställe. Detta innebär att denne har samma möjligheter som andra företrädare för part att få ut hemliga handlingar.

Överklagande

Bestämmelser om överklagande av en myndighets beslut att vägra lämna ut en uppgift finns i 15 kap. 7 och 8 §§ SekrL.